

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟ

Αριθμός Απόφασης: 4490 /2017
ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Συγκροτήθηκε από το Δικαστή Γεώργιο Τζιώτη, Πρωτοδίκη, που ορίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου Αθηνών και από το Γραμματέα, Δημήτριο Μπασέτα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 05-04-2017 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του καλούντος - ανακόπτοντος Ευάγγελου Μανιού του Ελευθερίου κατοίκου Γέρακα Αττικής (οδός Κανάρη αρ. 3), με ΑΦΜ 044317050, ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του, Βίκτωρα – Ευάγγελου Τσιαφούτη (Α.Μ. Δ.Σ.Α.: 31580) και

Της καθ' ης η κλήση – καθ' ης η ανακοπή ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Τράπεζα Γιούρομπανκ Εργκαζίας Ανώνυμη Εταιρεία), πρώην με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Τράπεζα Ι Εφ Τζι Γιούρομπανκ Εργκαζίας Ανώνυμη Εταιρεία) με αριθμό Γ.Ε.Μη. 000223001000, με ΑΦΜ 094014250 (Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών) και το διακριτικό τίτλο «EUROBANK ERGASIAS», εδρεύουσας στην Αθήνα (οδός Όθωνος αρ. 8), νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία παραστάθηκε διά της πληρεξουσίας δικηγόρου της, Αικατερίνης Κασνάκη (Α.Μ. Δ.Σ.Α.: 27648).

Ο καλών – ανακόπτων ζητεί να γίνει δεκτή η από 07-11-2016 κλήση του, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 76002/1483/11-11-2016, προσδιορίσθηκε για τη δικάσιμο που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας και ενεγράφη στο πινάκιο με αριθμό ΣΤ3/41, οπότε εκφωνήθηκε και συζητήθηκε με τη σειρά της από το πινάκιο, με την οποία επαναφέρει προς συζήτηση την από 28-07-2013 και

με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 107485/13441/31-07-2013 ανακοπή του, η συζήτηση της οποίας είχε προσδιορισθεί αρχικώς για τη δικάσιμο της 19-11-2014, κατά την οποία ματαιώθηκε.

Κατά τη συζήτηση της κλήσης, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων, αφού ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους, ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις έγγραφες προτάσεις που κατέθεσαν.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**

Νομίμως επαναφέρεται προς συζήτηση με την υπό κρίση από 07-11-2016 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 76002/1483/11-11-2016 κλήση του καλούντος – ανακόπτοντος η από 28-07-2013 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 107485/13441/31-07-2013 ανακοπή του ίδιου, η συζήτηση της οποίας είχε προσδιορισθεί αρχικώς για τη δικάσιμο της 19-11-2014, κατά την οποία ματαιώθηκε.

Ο ανακόπτων, για τους λόγους που εκθέτει στην ανακοπή του, ζητεί να ακυρωθεί η υπ' αριθμόν 24329/2013 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία διατάχθηκε να καταβάλει στην αιτούσα για την απαίτησή της, που απορρέει από την υπ' αριθμόν 32.112660/29-09-2008 σύμβαση πίστωσης με ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό, μετά των από 03-12-2008 και 30-04-2010 πρόσθετων πράξεων τροποποίησης και του από 03-12-2010 ιδιωτικού συμφωνητικού ρύθμισης οφειλής, το συνολικό ποσό των 582.678,97 ευρώ, έντοκα από 03-11-2012 (επόμενη του κλεισίματος του λογαριασμού) με το συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας που υπερβαίνει το ενήμερο συμβατικό επιτόκιο (5,4055%) κατά 2,5 εκατοστιαίες μονάδες και με εξάμηνο ανατοκισμό των τόκων μέχρις εξόφλησης καθώς και 9.900 ευρώ για δικαστικά έξοδα έκδοσης της διαταγής πληρωμής. Η ανακοπή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, δηλαδή εντός της νόμιμης προθεσμίας των 15 εργάσιμων ημερών από την επίδοση της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής στον ανακόπτοντα (άρθρο 632 §2 ΚΠολΔ), στην οποία (προθεσμία) σημειωτέον ότι δεν συνυπολογίζονται οι ημέρες του Σαββάτου, της Κυριακής και των τυχόν αργιών (π.χ. Καθαρά Δευτέρα) ή εθνικών επετείων (π.χ. 25^η Μαρτίου) που εμφιλοχωρούν, καθότι δεν είναι εργάσιμες ημέρες (βλ. τη διάταξη του άρθρου 144 §3 ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 7 Ν. 3994/2011 και σχετικώς τις ΑΠ 323/2007 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 421/2005 ΕΛΛΔνη 46.1076, ΑΠ 695/2003 ΕΛΛΔνη 45.114), καθώς η καθ' ης επέδωσε στον ανακόπτοντα την 12-07-2013 πιστό αντίγραφο από το πρώτο εκτελεστό απόγραφο της

.....

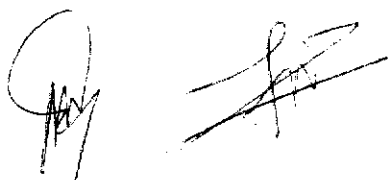
προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής για να λάβει γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες, με τη συνεχόμενη και από 10-07-2013 παραγγελία επίδοσης με επιταγή προς πληρωμή (βλ. την υπ' αριθμόν 6824/12-07-2013 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου Αθηνών, Αικατερίνης Φράγκου - Φραγκάκη) ενώ η υπό κρίση ανακοπή επιδόθηκε στην καθ' ης την 01-08-2013 (βλ. την υπ' αριθμόν 5106Γ'/01-08-2013 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου Αθηνών, Αθανασίας Αμπράση), δηλαδή εντός της νόμιμης προθεσμίας των 15 εργασίμων ημερών. Περαιτέρω, η υπό κρίση ανακοπή αρμοδίως καθ' ύλην και κατά τόπο φέρεται για συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού (άρθρα 14§2, 632, 583, 585 ΚΠολΔ) προκειμένου να εκδικασθεί κατά την προκειμένη τακτική διαδικασία. Επομένως, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή η ανακοπή και να ερευνηθεί περαιτέρω η νομική και η ουσιαστική βασιμότητα των λόγων της.

Προκειμένου περί σύμβασης δανείου (πίστωσης) με τράπεζα, που εξυπηρετείται από ανοικτό λογαριασμό, ενόψει και των άρθρων 361 ΑΚ και 47 Ν.Δ. 17-07/23-08-1923, που ορίζει ότι η τράπεζα μπορεί να κλείνει τον παραπάνω λογαριασμό οποτεδήποτε θελήσει, είναι η έγκυρη η συμφωνία με την οποία ορίζεται ότι η τράπεζα θα έχει το δικαίωμα να κλείνει οριστικώς την πίστωση και το λογαριασμό που συμφωνήθηκε για την εξυπηρέτηση της, σε οποιοδήποτε χρόνο χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση ή καταγγελία. Στην περίπτωση αυτή, η παράλειψη της γνωστοποίησης του πέρατος του λογαριασμού ή η έλλειψη ανάγκης καταγγελίας δεν εμποδίζουν το απαιτητό του υπολοίπου (κατάλοιπου) του λογαριασμού, ούτε απαιτείται για το απαιτητό του καταλοίπου και η αναγνώρισή του από τον οφειλέτη και μόνο ζήτημα ως προς την ύπαρξη και τις συνέπειες της υπερημερίας μπορεί να υπάρξει (βλ. ΕφΔωδ 135/1992 Αρμ 47.437, Εφαθ 5542/1990 ΕλλΔνη 1991.159, ΕφΘεσσ 51/1987 ΕΕμπΔ 1988.438, ΕφΠειρ 908/1986 ΕΕμπΔ 1987.377).

Με τον πρώτο λόγο ανακοπής του ο ανακόπτων ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής ισχυριζόμενος ότι μη νομίμως επιβαρύνθηκε η από την ένδικη σύμβαση οφειλή του με επιτόκιο υπερημερίας, το οποίο υπερέβαινε το συμβατικό κατά 2,5%, πριν γνωστοποιηθεί σε αυτόν η καταγγελία της σύμβασης. Συγκεκριμένα ότι με την από 02-11-2012 εξώδικη δήλωση που επιδόθηκε σε αυτόν την 11-01-2013 η καθ' ης του γνωστοποιούσε τα ακόλουθα: «Με την παρούσα σας καλούμε να καταβάλετε το ως άνω οφειλόμενο ποσό των ΕΥΡΩ πεντακοσίων ογδόντα δυο χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα οκτώ και ενενήντα επτά λεπτών (€582.678,97) σε Ευρώ, εντόκως με το συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας από

03/11/2012, των τόκων ανατοκιζόμενων ανά εξάμηνο, μέχρι εξοφλήσεως...». Ο κρινόμενος λόγος ανακοπής είναι ορισμένος και νόμιμος (άρθρα 167, 340 ΑΚ και 632 ΚΠολΔ) και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Με το συγκεκριμένο λόγο ανακοπής ο ανακόπτων δεν αμφισβητεί την εγκυρότητα της γενομένης δι' επιδόσεως εξώδικης δήλωσης καταγγελίας, αλλά έχει αντίρρηση ως προς το χρόνο έναρξης υπολογισμού των τόκων του καταλοίπου, που προέκυψε από το κλείσιμο του δανειακού λογαριασμού. Από την επισκόπηση της δανειακής σύμβασης προκύπτει ότι στον όρο 4.3 αυτής είχε συνομολογηθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη το εξής: «Σε περίπτωση μη αποπληρωμής ενός αναληφθέντος από τον Πιστούχο ποσού, όπως προαναφέρθηκε, ή μη καταβολής των αναλογούν/ων τόκων κατά τα τασσόμενα στο άρθρο 3 της παρούσας σύμβασης και τις λοιπές προθεσμίες που ορίζει εκάστοτε η Τράπεζα, ο Πιστούχος καθίσταται αυτομάτως υπερήμερος και η Τράπεζα δικαιούται είτε να μεταφέρει το μη αποπληρωθέν ποσό σε ένα χωριστό λογαριασμό, επί του οποίου θα υπολογίζεται εφεξής ο κατωτέρω αναφερόμενος στο άρθρο 7 τόκος υπερημερίας, είτε να αξιώσει την άμεση εξόφληση της όλης Πίστωσης», στον όρο 7.3 το εξής: «Σε περίπτωση οριστικού κλεισίματος του Λογαριασμού της Πίστωσης, το κατάλοιπο καθίσταται αμέσως ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και ο Πιστούχος οφείλει επ' αυτού, από την επομένη του κλεισίματος, αυτοδικαίως και χωρίς ειδική προς τούτο ειδοποίησή του, τόκους με επιτόκιο υπερημερίας και με ανά εξάμηνο κεφαλαιοποίηση των τόκων που προέρχονται από τον εκτοκισμό των σε καθυστέρηση οφειλομένων τόκων, μέχρι πλήρους εξοφλήσεως» και, τέλος, στον όρο 7.4 το εξής: «Ως επιτόκιο υπερημερίας συμφωνείται το επιτόκιο που ορίζεται στο άρθρο 3.1 της παρούσας, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημέρα περιέλευσης του Πιστούχου σε υπερημερία, προσαυξημένο κατά το εκάστοτε ανώτατο επιτρεπόμενο από το νόμο και τις αρμόδιες αρχές ποσοστό, που σήμερα είναι δυόμισι ποσοστιαίες μονάδες (2,50%)». Στην προκείμενη περίπτωση, δηλαδή, η αιτία της τοκογονίας δεν είναι η καταγγελία και ο χρόνος περιέλευσης αυτής σε γνώση του ανακόπτοντος αλλά η παρέλευση προθεσμίας και αποπληρωμής κατά τρόπο τακτικό των οφειλόμενων δόσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.1 της ένδικης δανειακής σύμβασης («Ο Πιστούχος υποχρεώνεται να καταθέτει σε πίστωση του Λογαριασμού της Πίστωσης τα ποσά που αναλαμβάνει από την Πίστωση στις προθεσμίες που τάσσει εκάστοτε η Τράπεζα στα πλαίσια των γενικών και ειδικών αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος ή κάποιου άλλου αρμόδιου οργάνου, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 5.2 πιο κάτω») σε συνδυασμό με τα

.....

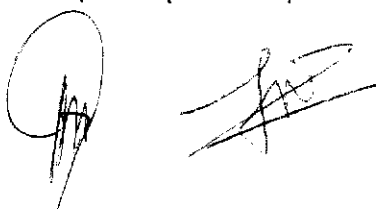
άρθρα 4.3, 7.3 και 7.4, στα οποία, επιτρεπτός κατά την ενδοτικού δικαίου διάταξη του άρθρου 341 ΑΚ, αναφέρεται, όπως προαναφέρθηκε, ότι η μη πληρωμή της εκάστοτε δόσης ή του υπολοίπου που προέκυψε από το οριστικό κλείσιμο του λογαριασμού του δανείου καθιστά το δανειολήπτη υπερέμμερο. Ο ορισθείς στη διαταγή πληρωμής ως χρόνος έναρξης της τοκογονίας, ήτοι η επομένη του κλεισίματος του λογαριασμού, σχετίζεται με τη διευκόλυνση, που προσφέρει ως προς την αποδεικτική βεβαιότητα που παρέχει για το βέβαιο και εκκαθαρισμένο της απαίτησης, που προέκυψε από την τήρηση και κλείσιμο των υπ' αριθμούς 00269411-1-1-9600559336 και 00269411-1-8-9600559310 λογαριασμών χορηγήσεων, που εξυπηρετούσαν την ένδικη σύμβαση πίστωσης. Σε κάθε περίπτωση, στην εξεταζόμενη υπόθεση δεν απαιτείτο όχληση προκειμένου να αρχίσει η τοκογονία της απαίτησης της καθ' ης λόγω υπερημερίας του ανακόπτοντος αφενός διότι υπήρχε δήλη ημέρα πληρωμής και αφετέρου ήταν γνωστά σε αυτούς το χρέος και η ταυτότητα αυτού (βλ. Κουμάνη σε ΣΕΑΚ, τόμο Ι, άρθρο 341, αρ. 2, σελ. 677). Συνεπώς, ο πρώτος λόγος ανακοπής πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσίαν αβάσιμος.

Σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 1 της υπ' αριθμόν 1969/08-08-1991 ΠΔ/ΤΕ, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1266/1982 (ΦΕΚ 131 τ. Α'/29-08-1991), «απαγορεύεται η είσπραξη προμήθειας στα δάνεια, των οποίων το επιτόκιο ορίζεται ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα». Στη ρύθμιση αυτή δεν εισάγει εξαίρεση η ΕΝΠΘ 524/1993, με την οποία προστέθηκε στο «Παράρτημα» της πιο πάνω ΠΔ/ΤΕ περίπτωση «Θ». Με αυτήν απλά διευκρινίζεται ότι από τα επιτρεπόμενα, με βάση την ανωτέρω 1969/1991 ΠΔ/ΤΕ, έξοδα, τέλη, φόρους και προμήθειες κοινοπρακτικών δανείων (που μόνον κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η είσπραξη), αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται στην ανάλυση του μηνιαίου λογαριασμού που αποστέλλουν οι πιστωτικοί φορείς στους κατόχους πιστωτικών καρτών και όχι ότι επιτρέπεται ελεύθερα η είσπραξη προμήθειας (βλ. ΑΠ 1219/2001 ΕΕμπΔ 2001.529). Σύμφωνα με το κεφάλαιο στ' τέλος, της ΠΔΤΕ 2501/31-10-2002, που αντικατέστησε την ΠΔ/ΤΕ 1969/1991, ορίστηκε ότι δεν επιτρέπεται η είσπραξη οιασδήποτε προμήθειας στις πάσης φύσεως χορηγήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κατ' εξαίρεση, πάντως, επιτρέπεται η είσπραξη α) προμήθειας οργάνωσης και διαχείρισης προκειμένου περί κοινοπρακτικών δανείων, β) προμήθειας αδρανείας επί των μη αναληφθέντων ποσών πιστώσεων, ανεξάρτητα από τη μορφή χορήγησής τους. Στην έννοια των πάσης φύσης προμηθειών του παρόντος κεφαλαίου δεν εμπίπτουν οι αμοιβές για τις παρεχόμενες τυχόν ειδικές υπηρεσίες, εφάπαξ δαπάνες και τα έξοδα υπέρ τρίτων (π.χ. συμβολαιογραφικά έξοδα εκτίμησης και ελέγχου τίτλων ακινήτου,

εγγραφής υποθήκης κλπ, βλ. ΠΠρΑθ 5479/2009 Αρμ 2010.1680). Περαιτέρω, σύμφωνα με τον άρθρο 3 της υπ' αριθ. 178/19-07-2004 απόφασης της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Ιδρυμάτων, «α) Οι εφάπαξ δαπάνες, τα έξοδα υπέρ τρίτων καθώς και οι αμοιβές για ειδικές υπηρεσίες που εισπράττονται από τα πιστωτικά ιδρύματα κατά τη χορήγηση δανείων και πιστώσεων (στις οποίες περιλαμβάνονται και η ανάληψη μετρητών μέσω πιστωτικών καρτών), διαμορφώνονται όχι κατ' αναλογικό τρόπο, άλλα καθορίζονται σε σταθερό, κατά περίπτωση, ποσό που να δικαιολογείται από τη φύση και το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας, β) Τα κριτήρια της εξειδίκευσης κατά την αιτιολογία και το εύλογο ύψος ισχύουν και για τις δαπάνες και έξοδα που αφορούν τις καταθέσεις και τις λουπές τραπεζικές εργασίες» (βλ. ΠΠρΖακ 2/2012 ΤΝΠ Νόμος).

Με το δεύτερο λόγο ανακοπής ο ανακόπτων ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής, ισχυριζόμενος ότι η καθ' ης, παρά τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 1969/1991, με βάση τον όρο 12.1 της ένδικης σύμβασης, χρέωσε παρανόμως το λογαριασμό του δανείου του με δαπάνη αξιολόγησης του δανειακού αιτήματος και προέγκρισης αυτού ύψους 300 ευρώ. Ο κρινόμενος λόγος ανακοπής είναι ορισμένος και νόμιμος (βλ. 281 ΑΚ, 2 96 Ν. 2251/1994, ΠΔ/ΤΕ 1969/08-08-1991, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1266/1982 και 632 ΚΠολΔ), δεδομένου ότι καταναλωτής θεωρείται και τυγχάνει ανάλογης προστασίας και ο δανειολήπτης, που χρησιμοποιεί το δάνειο για ικανοποίηση επαγγελματικών αναγκών του (βλ. ΟΛΑΠ 13/2015 ΤΝΠ Νόμος) και, συνεπώς, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Από το σύνολο των ισχυρισμών της καθ' ης δημιουργείται στο Δικαστήριο η πεποίθηση ότι αυτή δεν αμφισβητεί ειδικά τη χρέωση του λογαριασμού του ανακόπτοντος με το ποσό των 300 ευρώ βάσει του όρου 12.1 της υπ' αριθμόν 32.112660/29-09-2008 σύμβασης πίστωσης, αλλά ότι, αντιθέτως, ομολογεί τον πραγματικό αυτόν ισχυρισμό του τελευταίου (βλ. άρθρο 261 ΚΠολΔ). Συνεπώς ο ανακόπτων χρεώθηκε παρανόμως το εν λόγω ποσό των 300 ευρώ. Η παραπάνω επιβάρυνση του ανακόπτοντος, ανεξαρτήτως της ονομασίας, που χρησιμοποίησε η καθ' ης για τον χαρακτηρισμό της, αποτελεί προμήθεια, συντρεχουσών όλων των προϋποθέσεων για το χαρακτηρισμό της ως τέτοιας, δεδομένου ότι το ύψος της έχει προκαθοριστεί μονομερώς από την τράπεζα, χρεώνεται εφάπαξ σε λογαριασμό του πιστούχου και είναι ανεξάρτητη από το επιτόκιο και τα άλλα έξοδα, που του επιβάλλονται (για τα χαρακτηριστικά της προμήθειας βλ. ΕφΑθ 5253/2003 ΧρίΔ 2004.134), επιχειρεί δε η καθ' ης με αυτήν να μετακυλήσει στον καταναλωτή έξοδα και λειτουργικά κόστη τα οποία έχει ήδη

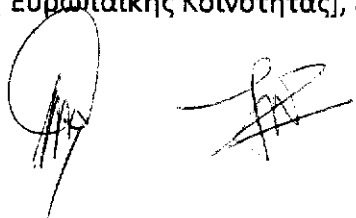

.....

συνυπολογίσει και λάβει υπόψη κατά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης μεταξύ τους και τον καθορισμό του συμφωνηθέντος επιτοκίου, ενώ ουδόλως αποδεικνύεται ότι το ποσό αυτό των 300 ευρώ αφορά σε πραγματικά διαχειριστικά έξοδα της καθ' ης, όπως για παράδειγμα συγκεκριμένα έξοδα εξέτασης του αιτήματος του πιστούχου για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης με ανοιχτό λογαριασμό, στα οποία περιλαμβάνονται διάφορα έξοδα, όπως αμοιβής δικηγόρου και πολιτικού μηχανικού αντίστοιχα, για έλεγχο τίτλων, αρχιτεκτονικών κατόψεων και πολεοδομικής άδειας ακινήτου ιδιοκτησίας του πιστούχου - ανακόπτοντος, που έλαβε χώρα κατόπιν σχετικής συμφωνίας των μερών, ούτως ώστε να αποτελεί διαφανές αναγκαίο στοιχείο κατάρτισης της επίμαχης σύμβασης πίστωσης. Επομένως, ο όρος 12.1 είναι άκυρος κατ' άρθρο 174 και 178 ΑΚ, ως ευθέως αντικείμενος στην ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 (βλ. κεφ. Γ παρ. 2 περ. β` σχετικά με την παρεπόμενη υποχρέωση της τράπεζας προς ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με την κίνηση του λογαριασμού του, που επιβάλλεται ρητά από το νόμο και όχι ειδική υπηρεσία προς όφελος του καταναλωτή, ώστε να παρέχεται δυνατότητα χρέωσης του κατά την 2501/2002 ΠΔ/ΤΕ, όπως π.χ. στην περίπτωση ενημέρωσης του καταναλωτή κατά την §3 του κεφ. Γ της ανωτέρω ΠΔΤΕ, στην οποία ρητά προβλέπεται δυνατότητα εύλογης χρέωσης του καταναλωτή σε περίπτωση που ζητεί ειδική ενημέρωση) και ως εκ τούτου η είσπραξη του ποσού των 300 ευρώ βάσει αυτού του όρου παράνομη.

Με την υπ' αριθμόν 178/19-07-2004 απόφαση της ΕΠΘ/ΤΕ (ΦΕΚ 1872/ τ. Α' / 26/27-12-2006) ορίστηκε ότι δεν επιτρέπεται ο διοικητικός καθορισμός ανωτάτου ορίου στα τραπεζικά επιτόκια, ούτε ο συσχετισμός τους προς το εκάστοτε ισχύον για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο. Το όριο αυτό δεν ανήκει, κατά το περιεχόμενο και το σκοπό του, στους παράγοντες προσδιορισμού των τραπεζικών επιτοκίων, τα οποία διαμορφώνονται ελεύθερα, ύστερα από στάθμιση των εκτιμώμενων κατά περίπτωση κινδύνων, των εκάστοτε συνθηκών των χρηματοπιστωτικών αγορών, καθώς και των εν γένει υποχρεώσεων των τραπεζών, που απορρέουν από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους. Εξάλλου, κατά την παράγραφο 2 εδ. α (iv) του κεφαλαίου Β' της ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 περί κυμαινόμενου επιτοκίου «η ελάχιστη ενημέρωση, που οφείλουν να παρέχουν τα πιστωτικά ιδρύματα στους συναλλασσόμενους, πριν από τη σύναψη κάποιας σύμβασης και συγκεκριμένα ως προς τις δανειακές συμβάσεις με κυμαινόμενο επιτόκιο, αφορά το γενικό επιτόκιο αναφοράς, σαφώς προσδιοριζόμενο με βάση τα ισχύοντα επιτόκια των χρηματαγορών, τις περιόδους ισχύος του, καθώς και την πληροφόρηση σχετικά με βασικούς παράγοντες, η ενδεχόμενη μεταβολή των οποίων θα

επηρεάσει το συνολικό κόστος του αντιστοίχου δανείου (όπως π.χ. παρεμβατικά επιτόκια Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας)» είναι σύμφωνη με την ως άνω αρχή και αποβλέπει στην εξασφάλιση πλήρους διαφάνειας και αποτελεσματικής ενημέρωσης των συναλλασσομένων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μεταβάλλεται το αρχικά καθορισμένο επιτόκιο της δανειακής σύμβασης, β) Η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου συνδέεται αποκλειστικά με δείκτες γενικού και ευρέως προσβάσιμου επιτοκιακού χαρακτήρα, όπως παρεμβατικά επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, euribor, απόδοση ομολόγων, βραχυπρόθεσμων τίτλων, κτλ., οι οποίοι πρέπει να αναφέρονται ρητά στη σύμβαση. Στη σύμβαση προσδιορίζεται επίσης ρητά ο τρόπος προσαρμογής του συμβατικού επιτοκίου, ως εξής: i) ως ανώτατο πολλαπλάσιο της εκάστοτε μεταβολής του επιτοκιακού δείκτη ή ii) ως το εκάστοτε προκύπτον άθροισμα του ύψους του επιτοκιακού δείκτη πλέον ενός περιθωρίου καθοριζομένου μέχρι ενός ανωτάτου ορίου. Σε περίπτωση που επιλεγούν περισσότεροι του ενός από τους ως άνω δείκτες πρέπει επίσης να σταθμίζεται στη σύμβαση η συμμετοχή του κάθε δείκτη στη συνολική διαμόρφωση της μεταβολής του κυμαινόμενου επιτοκίου, γ) Η έννοια της διάταξης της παραγράφου 2 εδ. α (iv) του Κεφ. Β «....., καθώς και ... αντιστοίχου δανείου», αφορά αποκλειστικά την προσυμβατική πληροφόρηση σχετικά με τους λοιπούς, μη επιτοκιακού χαρακτήρα, παράγοντες, που ενδέχεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του εκάστοτε συμφωνούμενου επιτοκίου αναφοράς. Τα στοιχεία, περί των οποίων η ως άνω πρόσθετη πληροφόρηση, δεν μπορούν να αποτελέσουν καθεαυτό παράγοντες προσδιορισμού του συμβατικού επιτοκίου. 5β) Η πρόβλεψη στη σύμβαση δυνατότητας μονομερούς τροποποίησης της από το πιστωτικό ίδρυμα (Κεφ. Γ παρ. 1 εδ. ε της ΠΔ/ΤΕ 2501/2002) οφείλει να συνοδεύεται από τον καθορισμό ειδικών και εύλογων κριτηρίων (βλ. ΑΠ 652/2010 ΕπισκΕΔ 2010.486). Το δικαιοπρακτικό επιτόκιο και τα τραπεζικά επιτόκια αποτελούσαν ανέκαθεν δύο διακριτά μεταξύ τους και μάλιστα μη συγκρίσιμα μεγέθη, που δεν επικαλύπτονταν από άποψη πεδίου εφαρμογής, υποκείμενα σε απολύτως μη επικαλυπτόμενες ρυθμίσεις [άρθρο 2 §3 Ν.Δ. 588/1948, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 Ν. 1266/1982, όπως ισχύει και το άρθρο 15 §5 Ν. 876/1979], αφού καθεμία κατηγορία ρυθμιζόταν από διαφορετικά όργανα με διαφορετικές νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, τα δε ονομαστικά επιτόκια των πιστωτικών καρτών και γενικότερα τα τραπεζικά επιτόκια διαμορφώνονταν ελεύθερα, σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό και τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας [άρθρα 2, 4, 105 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας], ενώ, στη διαμόρφωση των τραπεζικών επιτοκίων χορηγήσεων, πέραν

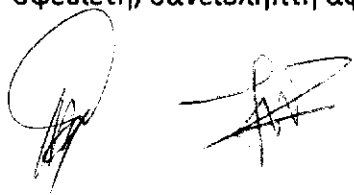
.....

του κόστους του χρήματος, ιδιαίτερη σημασία ανέπτυξαν ο πιστωτικός κίνδυνος και το λειτουργικό κόστος. Η απελευθέρωση των τραπεζικών επιτοκίων στόχευσε στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών και τούτο είχε ως αποτέλεσμα να καθορίζουν πλέον οι ίδιες οι τράπεζες τα συμβατικά επιτόκια χορηγήσεων, χωρίς να δεσμεύονται από το ύψος των εξωτραπεζικών επιτοκίων. Κατά συνέπεια οι μετά την απελευθέρωση των επιτοκίων (ΠΔ/ΤΕ 1087/1987 κλπ) συναπτόμενες συμφωνίες τραπεζικών επιτοκίων, στις οποίες συνομολογείται επιτόκιο που τυχόν υπερβαίνει το εκάστοτε οριζόμενο για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο, δεν είναι αθέμιτες για το λόγο αυτό (βλ. ΑΠ 652/2010 ΤΝΠ Νόμος, ΜΠρΑλεξ 193/2012 ΤΝΠ Νόμος). Η υπέρβαση των εξωτραπεζικών επιτοκίων απαγορεύεται μόνο σε περίπτωση που συντρέχουν οι όροι του άρθρου 281 ΑΚ και ο αντίστοιχος Γ.Ο.Σ. κατά τον οποίο ο προσδιορισμός του επιτοκίου γίνεται μονομερώς από την τράπεζα υπόκειται στον έλεγχο της καταχρηστικότητας κατά το άρθρο 281 ΑΚ και το άρθρο 2 §7 περ. ια' Ν. 2251/1994. Ο προσδιορισμός του επιτοκίου για να μην είναι καταχρηστικός πρέπει να γίνεται με βάση κριτήρια ειδικά καθορισμένα στη σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή. Το ειδικό και εύλογο των κριτηρίων αυτών ταυτίζονται εννοιολογικά με τις έννοιες της διαφάνειας και της δικαιοσύνης, που όμως δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με την αναγραφή στους Γ.Ο.Σ. της σύμβασης όλων των μεγεθών που είτε μεταβάλλονται συνεχώς είτε είναι αδύνατο να προσδιορισθούν επακριβώς. Συνεπώς, είναι αρκετή για την ικανοποίηση των κριτηρίων του άρθρου 2 §7 §1^α Ν. 2251/1994 και του άρθρου 371 ΑΚ η αναφορά των προαναφερθέντων εύλογων κριτηρίων στους Γ.Ο.Σ., με τρόπο ώστε να δύναται ο πιστούχος να αντιλαμβάνεται περί τίνων κριτηρίων πρόκειται, ο δε δικαστής να ελέγχει το διαφανές και το δίκαιο των κριτηρίων αυτών.

Με τον τρίτο λόγο της κρινόμενης ανακοπής ο ανακόπτων ζητεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης υπ' αριθμόν 24329/2013 διαταγής πληρωμής του Δικαστή του Δικαστηρίου τούτου, διότι ο ίδιος με την ως άνω διαταγή πληρωμής ναι μεν διατάσσεται να καταβάλει στην καθ' ης η ανακοπή το ποσό των 582.678,97 ευρώ, έντοκα από 03-11-2012 (επόμενη του κλεισίματος του λογαριασμού) με το συμβατικό επιτόκιο υπερημερίας που υπερβαίνει το ενήμερο συμβατικό επιτόκιο (5,4055%) κατά 2,5 εκατοστιαίες μονάδες και με εξάμηνο ανατοκισμό των τόκων μέχρι εξόφλησης, πλην όμως, από τη στιγμή που η ένδικη σύμβαση πίστωσης είχε λυθεί με καταγγελία, όπως γίνεται δεκτό με την ανακοπτόμενη διαταγή πληρωμής, παρανόμως επιδικάστηκαν με την τελευταία τόκοι με το συμβατικό επιτόκιο

υπερημερίας, αφού ο σχετικός συμβατικός όρος είχε παύσει να ισχύει λόγω της καταγγελίας και της συνακόλουθης λύσης της σύμβασης και κατά συνέπεια, οι τόκοι θα έπρεπε να υπολογιστούν με βάση το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας.

Σχετικά με αυτό το λόγο ανακοπής, όπως εκτέθηκε στο πλαίσιο εξέτασης του πρώτου λόγου ανακοπής, στην ένδικη σύμβαση είχε συμφωνηθεί η εφαρμογή του εκάστοτε ισχύοντος τραπεζικού επιτοκίου υπερημερίας αντί του αντίστοιχου νόμιμου συμβατικού (εξωτραπεζικού) επιτοκίου, το οποίο και υπερβαίνει κατά 2,5%. Μια τέτοια υπέρβαση είναι επιτρεπτή, δεδομένου ότι, όπως ήδη αναφέρθηκε στην αμέσως προηγούμενη μείζονα σκέψη, με την υπ' αριθμόν 178/19-07-2004 απόφαση της ΕΠΘ/ΤΕ (ΦΕΚ Α' 1872/26-27-12-2006) ορίστηκε ότι δεν επιτρέπεται ο διοικητικός καθορισμός ανωτάτου ορίου στα τραπεζικά επιτόκια, ούτε ο συσχετισμός τους προς το εκάστοτε ισχύον για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο, το δε όριο αυτό δεν ανήκει κατά το περιεχόμενο και το σκοπό του στους παράγοντες προσδιορισμού των τραπεζικών επιτοκίων, τα οποία διαμορφώνονται ελεύθερα ύστερα από στάθμιση των εκτιμώμενων κατά περίπτωση κινδύνων, των εκάστοτε συνθηκών των χρηματοπιστωτικών αγορών, καθώς και των εν γένει υποχρεώσεων των τραπεζών, που απορρέουν από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους και, κατά συνέπεια, οι μετά την απελευθέρωση των επιτοκίων συναπτόμενες συμφωνίες τραπεζικών επιτοκίων, στις οποίες συνομολογείται επιτόκιο που τυχόν υπερβαίνει το εκάστοτε οριζόμενο για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο, δεν είναι αθέμιτες μόνο για το λόγο αυτό. Ούτως ή άλλως, λοιπόν, είναι επιτρεπτή στην υπό κρίση περίπτωση η εφαρμογή του τραπεζικού επιτοκίου αντί του εξωτραπεζικού νόμιμου επιτοκίου, ακόμη και κατά το διάστημα μετά την καταγγελία της σύμβασης, δεδομένου ότι η επίδικη σύμβαση αποτελεί τραπεζική πιστωτική σύμβαση και όχι ιδιωτικό δάνειο και κατά συνέπεια, νομίμως οι τόκοι υπερημερίας οι οποίοι γεννώνται μετά την υπερημερία του ανακόπτοντος εξαιτίας της καταγγελίας της σύμβασης, όπως άλλωστε και οι συμβατικοί τόκοι κατά τη διάρκεια λειτουργίας της σύμβασης, υπολογίζονται με το επιτόκιο που ισχύει στις τραπεζικές πιστωτικές συμβάσεις. Με άλλα λόγια, είναι επιτρεπτή η συμφωνία που περιλαμβάνεται σε τραπεζική δανειακή ή πιστωτική σύμβαση, σύμφωνα με την οποία το τραπεζικό επιτόκιο εφαρμόζεται αντί του νόμιμου (εξωτραπεζικού) επιτοκίου τόσο για τον υπολογισμό των συμβατικών τόκων κατά τη λειτουργία της σύμβασης όσο και για τον υπολογισμό των τόκων υπερημερίας, ακόμη και αν οι τελευταίοι αφορούν το διάστημα μετά την καταγγελία, δεδομένου ότι και η υπερημερία του οφειλέτη/δανειολήπτη αφορά υποχρέωση αυτού, η οποία πηγάζει από την τραπεζική δανειακή

.....
ή πιστωτική σύμβαση. Συνεπώς, για όλους τους ανωτέρω λόγους πρέπει ο τρίτος λόγος ανακοπής να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και δεδομένου ότι ουδείς από τους λόγους ανακοπής σχετίζεται με την αποδεικτική δύναμη των εγγράφων που προσκόμισε η καθ' ης ενώπιον του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου προκειμένου να επιτύχει την έκδοση της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής και επαναπροσκόμισε ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, πρέπει να απορριφθούν οι πρώτος και τρίτος λόγοι ανακοπής και να γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, συγκεκριμένα όσον αφορά στον άκυρο λόγω καταχρηστικότητας συμβατικό όρο με αριθμό 12.1, βάσει του οποίου προβλεπόταν κατά τρόπο καταχρηστικό η επιβολή ποσού προμήθειας (δαπάνη αξιολόγησης του δανειακού αιτήματος και προέγκρισης) και να ακυρωθεί εν μέρει η προαναφερόμενη διαταγή πληρωμής ως προς το κονδύλιο αυτό (βλ. ΕφΛαρ 964/2006, ΕφΔωδ 152/2005, ΕφΛαρ 430/2003 ΤΝΠ Νόμος), δηλαδή, να ακυρωθεί εν μέρει η υπ' αριθμόν 24329/2013 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του παρόντος Δικαστηρίου για το ποσό των 300 ευρώ, που αντιστοιχεί στα επιβληθέντα βάσει του ανωτέρω άκυρου και καταχρηστικού όρου. Τέλος, πρέπει να επιβληθεί σε βάρος του καλούντος – ανακόπτοντος, παρά τη μερική νίκη του, η δικαστική δαπάνη της καθ' ης η κλήση και η ανακοπή, κατόπιν σχετικού αιτήματος της τελευταίας, καθώς το μέρος της αίτησης που έγινε δεκτό (μερική ακύρωση για το ποσό των 300 ευρώ της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής, η οποία διατάσσει τον ανακόπτοντα να καταβάλει στην καθ' ης το ποσό των 582.678,97 ευρώ) είναι ελάχιστο και δεν έδωσε αφορμή να αυξηθούν τα έξοδά του (άρθρα 176, 178 §2 και 191 §2 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται στο διατακτικό της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει κατ' αντιμωλία των διαδίκων.

Δέχεται εν μέρει την ανακοπή.

Ακυρώνει μερικώς την υπ' αριθμόν 24329/2013 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών για το ποσό των τριακοσίων ευρώ (300 €).

Επιβάλλει σε βάρος του ανακόπτοντος τη δικαστική δαπάνη της καθ' ης η ανακοπή, την οποία ορίζει στο συνολικό ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €).

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα την 29 - 5 -2017, χωρίς να είναι παρόντες οι διάδικοι ή οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, με την παρουσία και του Γραμματέα της έδρας.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

